

Liste over afgivne bemærkninger/høringssvar til budget 2021 12. august 2020

<u>Råd og udvalg</u>	Skolebestyrelsen, Kongeskærskolene
Folkeoplysningsudvalget	Skolebestyrelsen, Paradisbakkeskolene
Handicaprådet	Skolebestyrelsen, Søndermarkskolene
HovedMED	Skolebestyrelse og MED-udvalg, Ungdomsskolene
Idrættens Videns- og Kompetenceråd	Skolebestyrelsen, Åvangsskolene,
Ældrerådet	Teaterforeningen Bornholm
<u>Kommunens centre:</u>	Ældre Sagen på Bornholm
Center for Børn og Familie	
Center for Ejendomme og Drift	
Center for Job, Uddannelse og Rekruttering	
Center for Natur, Miljø og Fritid	
Center for Psykiatri og Handicap	
Center for Regional udvikling, It og Sekretariat	
Center for Skole	
Center for Sundhed og Forebyggelse	
Center for Ældre	
Center for Økonomi og Personale	
<u>Andre:</u>	
Botilbuddet Nexøhuset, brugerbestyrelser	
Botilbuddet Røbo, pårørendebestyrelsen	
Dagtilbudsbestyrelsen	
De kommunale Faglige Organisationer på Bornholm	
Den fælles brugerbestyrelse Socialpsykiatrien	
Familieplejen Bornholm	
Kommunikationscentrets bestyrelse	
Skolebestyrelsen, Hans Rømer Skolen	
Skolebestyrelsen, Heldagsskolene	
Skolebestyrelsen, Kildebakken	

Høringssvar fra Folkeoplysningsudvalget

Vedr. sparekatalog og budget 2021

Til sparekataloget har rådet følgende bemærkninger

JUFU-21-01 Bortfald af Job, -Udviklings- og Fritidsudvalgets frie midler – besparelse på 105t. kr.

Flere af disse midler bliver også anvendt til formål på fritids- og idrætsområdet, idet der pt. mangler en pulje, hvor der kan søges tilskud til idrætsformål. **Forslag frarådes.**

JUFU-21-04 Reduktion af aktivitetstilskud for børn og unge under 25 år – besparelse på 70t. kr.

Forslaget strider mod, at der skal være fokus på børn og unge i flere af kommunens politikker og strategier. **Forslag frarådes.**

JUFU-21-05 Rejsetilskud til foreninger – besparelse på 30t. kr.

For borgere medlem af en idrætsforening eller en øvrig forening, betyder spareforslaget at færre kan få adgang til rejsetilskud. Spareforslaget giver en merudgift til foreningerne. **Forslag frarådes.**

JUFU-22-01 Besparelser på avis- og tidsskriftabonnementer - besparelse på 115t. kr.

Forslag godkendes

JUFU-59-01 Ophævelse af miljøcertificering i Green, Sport af Søndermarkshallen, Haslehallen, Klemenskerhallen og Svømmehallen – spareforslag på 10t. kr.

Forslag frarådes.

JUFU- 59-02 Besparelse på indkøb af sportsudstyr – besparelse på 22t. kr.

Ambitionen om at have bedst mulige vilkår for at dyrke sin sport, er det at have ordentligt udstyr afgørende. Med dette spareforslag vil denne ambition ikke kunne indfries, og der vil være en konsekvens på merudgifter til foreninger på vedligeholdelse af sportsudstyr.

Forslag frarådes.

JUFU-59-03 Spareforslag på rengøring i Søndermarkshallen og Svømmehallen – besparelse på 25t. kr.
Forslag frarådes.

NU-55-01 Lukning af offentlige toiletter i vinderhalvåret – Besparelse: 225 t. kr.

Forslaget strider imod Bornholms Regionskommunes og turismeerhvervets målsætning om Bornholm som en ø, hvor der er aktivitet hele året rundt herunder outdoor aktivitet. **Forslag frarådes.**

Forslag til opprioriteringsforslag til Budget 2021.

Opprioriteringsforslag på 300t. kr. til afregning af lokaletilskud. Folkeoplysningsudvalget ønsker at lempe konsekvenserne for 25 års reglen.

Ved at øge budgetrammen med 300.000 kr. vil der ved afregning af lokaletilskud ske en tilpasning af modregningsprocenten, der betyder, at kun ganske få foreninger, bliver ramt af 25 års reglen.

Såfremt reglen helt afskaffes er det ikke muligt at styre forbrug i forhold til budget, som det er muligt i dag, hvor vi netop med modregningsprocenten tilpasser budgetrammen.

Fra Folkeoplysningsudvalget

Michael Kofoed- AOF

Aage Larsen – LOF

Ole Dreyer – Idrætsområdet

Kim Jacobsen - Handicap Idrætsforening Bh.

Kai Dahl Andersen – Aaif

Brita Hansen - KFUM Spejderne, Klemensker

Birgitte Sonne Hansen - Trup Ting Tang

Bjarne Stefaniuk - Bådemotorklubben Columbus

Christian Thøgersen - Aftenskolen for Specialundervisning

Kirsten Wendell (A)

René Danielsson (O)

Høringssvar fra Handicaprådet vedr. budget 2021.

Handicaprådet på Bornholm anbefaler at Kommunalbestyrelsen tager hensyn til Bornholms Regionskommunes Handicappolitik i budgetplanlægningen.

Venlig Handicaprådet den 12. august 2020

NOTAT

Modtagere:
Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Regional Udvikling, It og
Sekretariat
Sekretariatsservice
Sekretariatsservice@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

7. august 2020

HovedMEDs bemærkninger til budgetforslag 2021

HovedMED har afholdt møde den 7. august 2020 og har følgende bemærkninger:

HovedMED ser behovet for at udarbejde et katalog over mulige besparelser for at støtte politikerne i, at træffe nogle gode fremtidige beslutninger for Bornholms Regionskommune.

Alle personalerelaterede besparelser, der gennemføres, vil have indflydelse på arbejdsmiljøet for de medarbejdere, der skal løse opgaverne. Det harmonerer desuden ikke med, at kommunen ønsker at arbejde på, at langt de fleste medarbejdere i kommunen er fuldtidsansatte fremfor på nedsat tid.

Besparelser på kompetenceudvikling harmonerer ikke med kommunens ønsker om, at der på flere områder skal arbejdes tværfagligt mere end tidligere, at kommunen skal være en attraktiv arbejdsplads uden rekrutteringsproblemer, samt have kompetente medarbejder til at løse de komplekse opgaver.

Der ses forslag i kataloget som slet ikke er realistiske i forhold til samfundets nuværende sundhedssituation. HovedMED kan på ingen områder støtte op om, at der med reduceret rengøring vil skabes yderligere smitterisiko for medarbejderne.

HovedMED opfordrer igen kommunalbestyrelsen til at revidere de politiske målsætninger i forhold til budgettets faktiske økonomiske rammer og realistiske muligheder.

Venlig hilsen

HovedMED
Johannes Nilsson (formand) og Karina Randrup (næstformand)

Høringssvar fra Idrættens Videns- og Kompetenceråd

Vedr. sparekatalog og budget 2021

Til sparekataloget har rådet følgende bemærkninger

JUFU-21-01 Bortfald af Job, -Udviklings- og Fritidsudvalgets frie midler – besparelse på 105t. kr.

Flere af disse midler bliver også anvendt til formål på fritids- og idrætsområdet, idet der pt. mangler en pulje, hvor der kan søges tilskud til idrætsformål. **Forslag frarådes.**

JUFU-21-04 Reduktion af aktivitetstilskud for børn og unge under 25 år – besparelse på 70t. kr.

Forslaget strider mod, at der skal være fokus på børn og unge i flere af kommunens politikker og strategier. **Forslag frarådes.**

JUFU-21-05 Rejsetilskud til foreninger – besparelse på 30t. kr.

For borgere medlem af en idrætsforening eller en øvrig forening, betyder spareforslaget at færre kan få adgang til rejsetilskud. Spareforslaget giver en merudgift til foreningerne. **Forslag frarådes.**

JUFU-59-01 Ophævelse af miljøcertificering i Green, Sport af Søndermarkshallen, Haslehallen, Klemenskerhallen og Svømmehallen – spareforslag på 10t. kr.

Det forslås at besparelsen på 10t. kr. lægges i puljen til indkøb af sportsudstyr.

Forslag frarådes.

JUFU- 59-02 Besparelse på indkøb af sportsudstyr – besparelse på 22t. kr.

Ambitionen om at have bedst mulige vilkår for at dyrke sin sport, er det at have ordentligt udstyr afgørende. Med dette spareforslag vil denne ambition ikke kunne indfries, og der vil være en konsekvens på merudgifter til foreninger på vedligeholdelse af sportsudstyr.

Forslag frarådes.

JUFU-59-03 Spareforslag på rengøring i Søndermarkshallen og Svømmehallen – besparelse på 25t. kr.

Forslag frarådes.

NU-55-01 Lukning af offentlige toiletter i vinderhalvåret – Besparelse: 225 t. kr.

Forslaget strider imod Bornholms Regionskommunes og turismeerhvervets målsætning om Bornholm som en ø, hvor der er aktivitet hele året rundt herunder outdoor aktivitet. **Forslag frarådes.**

Forslag til opprioriteringsforslag til Budget 2021.

Opprioriteringsforslag på 300t. kr. til afregning af lokaletilskud. Idrættens Videns- og Kompetenceråd ønsker at lempe konsekvenserne for 25 års reglen.

Ved at øge budgetrammen med 300.000 kr. vil der ved afregning af lokaletilskud ske en tilpasning af modregningsprocenten, der betyder, at kun ganske få foreninger, bliver ramt af 25 års reglen.

Såfremt reglen helt afskaffes er det ikke muligt at styre forbrug i forhold til budget, som det er muligt i dag, hvor vi netop med modregningsprocenten tilpasser budgetrammen.

Opprioriteringsforslag på 300t. kr. til foreninger til afholdelse af sommerferie aktiviteter til børn og unge

På baggrund af gode erfaringer med sommerferieaktiviteter for børn og unge ønskes at fortsætte den gode indsats. Dette bidrager til at styrke indsatsen i forbindelse med Folkesundhedspolitikken og Børne og unge politik, at få flere aktive børn og unge.

Fra Idrættens Videns- og Kompetenceråd:

DGI Bornholm v. Ole Dreyer og Karen-Margrethe Hansen Bager
Bornholms Idrætsråd v. Maike Fiil, Marian Lundh og Erik Deichman
DBU Bornholm v. Erik Andersen
Rønne Svømmehal v. Thomas Bay Jensen
Ny-Vest Centret v. Jens S. Koefoed
Bornholms Regionskommune v. Carsten Clemmensen

Bornholms Ældreråd

August 2020

Bornholms Regionskommune har sendt budgetforslag for 2021 i høring.

Bornholms Ældreråd fremsender hermed følgende bemærkninger til forslaget:

Bornholms Ældreråd har med glæde konstateret, at budget 2021 ikke har de store økonomiske udfordringer som vi har set ved tidligere budgetlægninger. Ældrerådet har forståelse for, at man ønsker at skabe et vist økonomisk råderum til serviceudvidelser ved at se på eventuelle besparelser.

Ældrerådet skal anbefale, at man helt friholder ældreområdet for besparelser. Dette skal ses i lyset af, at de ældre har været hårdt ramt i forbindelse med coronakrisen med afsavn og serviceforringelser. Mange ældre har følt sig ensomme og har ikke haft mulighed for at deltage i aktiviteter, som man har været vant til.

Bornholms Ældreråd har nøje fulgt den seneste tids debat vedrørende hjemmehjælpsområdet. Ældrerådet modtager meget få henvendelser vedr. manglende pleje eller andre kritisable forhold for borgere, der bor på kommunens plejecentre.

De henvendelser vi modtager kommer primært vedr. hjemmeplejen. Vi kan genkende mange af de kritikpunkter, der er blevet fremført. Desværre er det stadig et kendt problem, at ansatte i hjemmeplejen løber meget hurtigt, har alt for mange besøg på en vagt hvilket giver et dårligt arbejdsmiljø og tiltagende sygdom blandt personalet. Konsekvensen heraf er ringere service over for de borgere, der har behov for hjælp.

Tiden er nu inde til, at man tager kritikken alvorligt fra politisk side og gør noget ved det. Ældrerådet har erfaret, at der visiteres alt for stramt. Der er alt for kort tid til at løse opgaverne hos borgerne herunder ikke mindst at have tid til en snak med borgeren. **Derfor kan vi foreslå, at der afsættes et fast antal minutter til at komme ind af døren og hilse på borgeren** inden den egentlig opgave påbegyndes. Endvidere har vi erfaret, at køretiden mellem borgerne ikke er indregnet på realistisk vis.

Bemærkninger til de enkelte spareforslag:

SSU-31-01 Reduktion af klippekortsordning, plejeboligområdet.

Vi kan acceptere, at ubrugte klip går tilbage i kommunekassen. Men der bør ikke nedskæres i nuværende antal klip pr. beboer.

SSU-31-02 Reduktion i dialogtiden, hjemmeplejen.

Besparelsen giver ikke mening, med mindre man nedlægger Rehabiliteringsteamet og fordeler personalet herfra ude i de enkelte teams.

SSU-31-03 Reduktion i puljen til aktiviteter, ledsagelse mv. til beboere på plejeboligområdet.

En besparelse stemmer ikke overens med BRK's Folkesundhedspolitik, om et værdigt og aktivt liv for svage ældre borgere. Hvorfor vi ikke kan anbefale den.

SSU-31-04 Styrket samarbejde mellem Myndighed og Hjemmeplejen gennem løbende revisitering.

Vi er bekymrede for, om den øgede bemanning m.h.p. vurdering af visiteret borgertid, vil blive dyrere end den evt. besparelse på borgers tildeling af tid. Vi mener, at det var ønskeligt med en beregning af, hvad der realistisk spares, når man indregner udgifterne til nyansættelser. Det er jo ikke alene de to visitatorer der koster penge!

SSU-33-01 Reduktion af ernæringskonsulentfunktion i relation til opsporing af småt spisende ældre, Tværgående sundhedsteam.

Vi finder det hensigtsmæssigt med en lægefaglig vurdering af, hvor vigtig ernæringsrigtig kost er for ældre/svage.

Uden den lægefaglige vurdering kan Vi ikke anbefale spareforslaget.

SSU-33-05 Ophør af individuel befording til vederlagsfri fysioterapi.

Vi kan ikke anbefale spareforslaget, da det rammer de svage/ubemidlede ældre borgere.

SSU-33-08 Reducering af budget til vederlagsfri kørsel til midlertidigt og aflastende ophold på Rehabiliteringscenter, Sønderbo.

Vi kan ikke anbefale spareforslaget, da det rammer de svage/ubemidlede ældre borgere.

SSU-31-50 Faglig konsulent til plejeboligområdet.

Faglig konsulent til plejeboligområdet, ser vi som et positivt tiltag på forsøgsbasis

NMU-52-01 Vejmyndighedsområdet – Besparelser på færdselssikkerhed.

Det kan ikke anbefales, at dette område nedprioriteres.

NMU-55-01 Lukning af udvalgte offentlige toiletter i vinterhalvår.

Set i lyset af hvordan det er gået i foråret 2020 finder vi det ikke relevant at beskære området, da man tværtimod bør sætte mere rengøring i gang – specielt i disse coronatider. Det anbefales at toiletterne bør være åbne fra den 1. april til og med efterårsferien (uge 42).

NMU-55-03 til 06 Nedjustering af rengøring.

Det kan ikke anbefales at reducere rengøringen. Tværtimod bør man øge rengøringen i disse coronatider.

NMU 57-01 BAT Køre- og vagtplaner optimeres.

Forslaget kan ikke anbefales, idet det er en forringelse af den kollektive trafik.

Det tekniske område generelt.

Ældrerådet må konstatere at vedligeholdelsen af diverse arealer samt veje er blevet forsømt og står med manglende tilgængelighed. Specielt mangler tilfredsstillende efterreparation efter diverse ledningsarbejder.

Med venlig hilsen

Erik A. Larsen

Formand for Bornholms Ældreråd

Nedenfor ses bemærkninger til budget 2021 fra Center for Børn og Families CenterMED.

Center for Børn og Familie har ingen kommentarer til egne besparelsesforslag.

BSU 13.05 Ingen fritidsdel i 7.-9. klasse på Heldagsskolen fra og med 2021/2022.

Ud fra et kriminalpræventivt og socialt synspunkt, kan det være bekymrende, at eleverne ikke får en fritidsdel, der understøtter socialt samvær for en i forvejen udsat gruppe. Der er risiko for et øget ressourcetræk for andre personalegrupper i Center for Børn og Familie, herunder Gadeplan og Ungehus for at kompensere for den manglende fritidsdel.

NMU 55.03 Rengøring i dagtilbud i sommerferien.

I sommerferien er der ofte færre børn, og dermed frigøres tid hos rengøringspersonalet til hovedrengøring, og den mulighed forsvinder, hvis besparelsen gennemføres. Det vil desuden være særdeles uhensigtsmæssigt at reducere rengøring i dagtilbud, da det vil få indflydelse på sygefraværet på børn såvel som voksne.

JUFU-41-51: Opprioriteringsforslag til SUI.

Center for Børn og Familie ser med positive øjne på et opprioriteringsforslag, da den Sammenhængende Ungeindsats er væsentlig og bør styrkes yderligere. Center for Børn og Familie bidrager til SUI med personaleressourcer, og ser positivt på frikøb af ressourcerne.

Hørings svar på budgetmateriale fra Center for Ejendomme og Drifts Center-MED behandlet på Center-MED den 7.7.2020:

CenterMED 07.07.2020

Forslag: SSU-33-07 Reduktion af ekstra ernæringsmæssige tilbud.

Forslaget forudsætter nedjustering af DeViKas personale med 2,5 time ugentligt på Sønderbo. Dette giver mindre fleksibilitet i en gruppe af få ansatte.

Forslag: SSU-33-01 Reduktion af ernæringskonsulentfunktion

Mad- og rengørings service ser med bekymring på valget af at reducere ernæringskonsulent funktionen til 10 timer ugentligt. Det kommer til at berøre Devika, at der ikke længere er en ernæringsfaglig funktion til at facilitere, blandt andet måltidsfokusgrupper og andre udviklingstiltag i ældreområdet.

Det vil få konsekvenser for det gode tværfaglige arbejde og de initiativer der allerede er igangsat på mad og måltidsområdet. Det får især betydning for beboerne på de mindre køkken enheder på plejecentrene med få ansatte, at sparringen af ernæringstilstanden på disse vil bortfalde.

Vi frygter at opgaverne bliver pålagt andre, uden at der tilføres tid til dette.

Egne forslag: NMU-55-01 – Lukning af udvalgte offentlige toiletter i vinterhalvår – Forslaget kan have betydning for den politiske vision i forhold til helårsturisme.

Egne forslag: NMU-55-02 – Besparelse på Stranddriften - Forslaget kan have betydning for den politiske vision i forhold til helårsturisme.

Egne forslag: NMU-55-03 Nedjustering af rengøringsstandarderne i børnehaverne i sommerferien i ugerne 29 +30 + 31

Egne forslag: NMU-55-04 Nedjustering af rengøringsstandarderne i ugerne 29 +30 + 31 i Bornholms biblioteker

Egne forslag: NMU-55-05 Nedjustering af rengøringsstandarderne i ugerne 29 +30 + 31 på udvalgte institutioner

Egne forslag: NMU-55-06 Nedjustering af rengøringsstandarderne i ugerne 29 +30 + 31 i de kommunale SFO'er

Alle fire forslag vil medføre serviceforringelser og risiko for større smittespredning. Forslaget vil også få konsekvenser for det faste rengøringspersonale, som vil blive pålagt ferie i de tre uger, da fuld gennemslag på besparelsen kun kan opnås, hvis opgaven bliver dækket af en vikar.

NOTAT

Modtagere:

oep-budget@brk.dk

Bornholms Regionskommune
Center for Job, Uddannelse og
Rekruttering
Koordinering, tilsyn og uddannelse
eub-koordineringogtilsyn@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

12. august 2020

Høring, kommentering til budgetmateriale vedr. budget 2021

Budgetmateriale vedr. budget 2021 har været i skriftlig høring i CenterMED og der er ingen yderligere bemærkninger fra Center for Job, Uddannelse og Rekruttering.

På vegne af CenterMED

Allan Westh
Formand

Mark Steger
Næstformand

11. august 2020

J. nr. 81.38.06G01-0002

Bemærkninger til budget 2021 fra CenterMED i Natur, Miljø og Fritid

CenterMED for Natur, Miljø og Fritid har modtaget høringsmaterialet for budget 2021.

CenterMED har følgende bemærkninger til materialet:

Besparelse på JUFU-59-XX (Besparelser på Bornholms Idrætsområder):

CenterMED vil gøre opmærksom på at idrætsområdet på Bornholm bør betragtes samlet. Eventuelle besparelser og de deraf følgende konsekvenser for de kommunale idrætshaller bør derfor afvejes i forhold til besparelser på de private haller, således at arbejdsvilkår og mulig service for borgerne balanceres.

Besparelse på NMU-55-04 (Reduceret rengøring på bibliotekerne):

Der er tale om en mærkbar forringelse af personalets arbejdsmiljø, da der kommer lige meget støv uanset om det er udenfor ferieperiode eller ferietid. Manglende rengøring kan mærkes med det samme. I disse coronatider er enhver reduktion af rengøring ekstra problematisk, da den aftalte rengøringsstandard er en forudsætning for at kunne holde bibliotekerne åbne. Dette gælder for både den betjente og den selvbetjente åbningstid.

Udvidelsesforslag

- ØEPU-62-51 - Tilførsel af 3 årsværk til Byg (byggesagsbehandling)
- ØEPU-62-52 - Tilførsel af 3 årsværk til Plan

Formålet med de to forslag er en opnormering på af sagsbehandlingen i Plan og Byg for at imødekomme en stigende aktivitet på områderne. Den stigende aktivitet har de seneste to år også kunnet mærkes på myndighedsområderne i Natur og Miljø, hvor særligt spildevands- og miljøvurderingsområdet er påvirket af den øgede aktivitet på Plan- og Byggesagsområderne.

En opnormering på disse områder uden en samtidig opnormering på spildevands- og miljøvurderingsområdet vil føre til en flaskehals og en stor del af effekten af en opnormering på disse områder alene vil gå tabt. Der henvises til vedhæftede udvidelsesforslag for spildevands- og miljøvurderingsområdet.

Venlig hilsen

CenterMED for Natur, Miljø og Fritid

Louise Lyng Bojesen
Formand

Maj-Britt Hansen
Næstformand

Palle Tourell
Carsten Clemmensen
Jens Hjul-Nielsen
Mikael Søndered
Jon Madsen
Michael Brandt-Bernbom

Andreas Lund Povlsen
Jackie Nielsen
Lars Peter Schultz
Kim Guldborg Pedersen
Steffen Gerdes
Hanne-Jytte Vejdiksen

Center MED Center Psykiatri og Handicap har på deres møde den 10. august 2020 vedtaget følgende udtalelse:

Center MED er bekymret for, at besparelser i forhold til personalereduktion vil gå ud over både det fysiske og psykiske arbejdsmiljø for de medarbejdere der er tilbage. Der er risiko for, at centerets øvrige medarbejdere ikke kan nå kerneopgaverne, samt mister muligheden for fordybelse og refleksion, med risiko for forværring af kvaliteten af udførelsen af opgaven. Det står heller ikke til mål med, at centeret ønsker at være en attraktiv arbejdsplads med et godt arbejdsmiljø og opkvalificeringsmuligheder.

Der er bekymring for, at med de arbejdsforhold der tilbydes medarbejderne, at centeret vil have svært ved at rekrutterer nye medarbejdere, ligesom det ikke er i overensstemmelse med kommunens indsats i forhold til at tiltrække nye studerende.

NOTAT

Modtagere:
Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Regional Udvikling, It og
Sekretariat
Sekretariatsservice
Sekretariatsservice@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

11. august 2020

Bemærkninger fra CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat til budgetforslag 2021

CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat (RIS) har afholdt møde den 11. august 2020 og har følgende bemærkninger:

Under forudsætning af, at opprioriteringsforslag fra RIS om yderligere ressourcer til Plan og Byg vedtages, bakker CenterMED RIS op om opprioriteringsforslaget fra Natur, Miljø og Fritid vedrørende spildevand og miljøvurdering, da en opprioritering af medarbejdere i RIS vil indebære et yderligere pres på sagsbehandlingen i Natur, Miljø og Fritid med risiko for flaskehals på spildevands- og miljøvurderingsområdet.

Venlig hilsen

CenterMED
Claus Munk (formand) og Nicolai Munk Pedersen (næstformand)

Hørings svar til budget 2021 fra Center fra Skole

CenterMED-udvalget i Center for Skole har afholdt ekstraordinært MED-udvalgsmøde den 11. august 2020 og har følgende kommentarer til budget 2021:

CenterMED Skole har bemærket, at der er flere forslag i sparekataloget, der indebærer en besparelse på rengøring. CenterMED Skole finder disse forslag yderst problematiske i lyset af den nuværende situation med COVID-19, og det deraf følgende øgede behov for grundig og jævnlig rengøring af kommunens lokaler.

Vi vil pege på følgende forslag, som kan implementeres:

Nummer	Center: Skole
BSU-11-03	Ophør af overgangsprojekt
	Besparelsen kan implementeres, og opgaven løses i et samarbejde mellem Center for Skole og Center for Børn og Familie som et led i styrkelsen af Fælles Folkeskole Bornholm.
BSU-13-01	Bortfald af pulje til modersmålsundervisning
	Såfremt der er elever nok til at påbegynde modersmålsundervisning, skal kommunen tilbyde dette. Der kræves 12 elever med samme modersmål førend et sådant hold skal oprettes, hvorfor det ikke tidligere været muligt at oprette.
BSU-13-03	Ét-årig nedjustering af projektaktiviteter mv.
	Puljen kan bortfalde i ét år uden betydelige konsekvenser for skolernes kerneopgave og aktiviteter.

BSU-13-04	Nedjustering af Ungdomsskolens aktiviteter
	Forslaget kan implementeres, såfremt besparelsen udmøntes på et databaseret grundlag, der muliggør en fleksibel tilrettelæggelse af Ungdomsskolens aktiviteter. Dette skal sikre de bedste forudsætninger for at tilrettelægge attraktive tilbud for øens unge, så besparelsen ikke rammer de sårbare unge.

Vi ser med bekymring på følgende besparelsesforslag:

Nummer	Center: Skole
BSU-13-02	Den frie befording ved frit skolevalg fjernes
	Hvis det besluttes at fjerne den frie befording ved frit skolevalg begrænses muligheden for at udvikle en fælles folkeskole på Bornholm. Såfremt besparelsen implementeres, kan det betyde, at børn, der mistrives i deres nuværende skoletilbud, ikke får mulighed for at skifte skole. CenterMED er bekymret for, at forslaget især kan ramme sårbare børn og unge. Forslaget kan ligeledes medføre, at flere elever vælger fri- eller privatskole.
BSU-13-05	Ingen fritidsdel i 7.-9. klasse på Heldagsskolen fra og med 2021/2022
	CenterMED ser med bekymring på en besparelse på fritidsdelen på Heldagsskolen, som vil ramme de sårbare unge, som kan have vanskeligt ved af egen drift at finde alternative tilbud. Ensomhed ofte det eneste alternativ til skolen. Heldagsskolens specialpædagogiske fritidstilbud udgør dermed et positivt og trygt miljø for de unge.
BSU-13-06	Hæve klassekvotienten i modtageklasser
	CenterMED henstiller til at lovgivningen overholdes, og at der derfor er opmærksomhed på bekendtgørelsen om "Folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog" stk. 5: <i>"En modtagelsesklasse må højst omfatte tre klassetrin. Hvis eleverne overvejende har samme sproglige behov og øvrige forudsætninger, kan en modtagelsesklasse dog spænde over højst fem klassetrin"</i> .
	Center: Ejendomme og Drift
NMU-55-06	Nedjustering af rengøringsstandarden i ugerne 29+30+31 i de kommunale SFO'er
	I lyset af COVID-19 og de seneste meldinger fra Børne- og Undervisningsministeriet, er CenterMED bekymret for ned-

	justering af rengøringsstandarden fremadrettet.
--	---

Med venlig hilsen

Trine Schloss Pedersen
Formand for CenterMED-udvalget

Christian Thøgersen
Næstformand for CenterMED-udvalget

Kommentarer til budget 2021 fra Center for Sundhed og Forebyggelse

Center MED-udvalget i Center for Sundhed og Forebyggelse har afholdt MED-udvalgsmøde den 11. august 2020 og har flg. kommentarer:

Indledningsvist vil vi give udtryk for, at vi i denne budgetproces ikke ser de store udfordringer, på trods af forårets corona-situation og at afventningen af udligningsreformen har forkortet processen. Vi har primært forholdt os til de forslag, der har direkte betydning for Center for Sundhed og Forebyggelse.

Vi vil pege på flg. forslag, som umiddelbart kan implementeres:

	Sundhed og Forebyggelse
SSU-33-02	Personalereduktion, klinikassistenttimet, Tandplejen
	Tandplejen har implementeret en IT-løsning som gør det muligt at omlægge arbejdsgange i forbindelse med patienttilsætning. Vi er på nuværende tidspunkt godt i gang med at bruge systemet og kan se at der kan frigives personaletimer. Besparelsen vil kunne gennemføres uden konsekvenser for såvel serviceniveau som tandsundhed.
SSU-33-03	Reduktion af teknikudgifter, Tandplejen
	Tandplejen planlægger indførelse af digitalt aftryk på tandreguleringen. Ved at overgå til denne arbejdsmetode vil der kunne spares udgifter til teknik-arbejde udført hos en tandteknikker. Besparelsen vil kunne gennemføres uden konsekvenser for såvel serviceniveau som tandsundhed, men er dog afhængig af at den digitale løsning kan it-godkendes.
SSU-33-04	Sammenlægning af lægefunktion - Rusmiddelområdet
	Dette vil ikke have indflydelse på borgernes tilbud, idet lægefunktionen allerede nu er sammenlagt.

SSU-33-05	Ophør af individuel befordring til vederlagsfri fysioterapi
	BRK er ikke forpligtet til at yde hjælp til dette formål i henhold til servicelovens § 117. Alternativt kan der ydes hjælp efter andre bestemmelser, hvis borgerne bl.a. er økonomisk vanskeligt stillede. Vi er bevidste om at dette kan have en konsekvens i andre centre.
SSU-33-08	Reducering af budget til vederlagsfri kørsel til midlertidigt og aflastende ophold på Rehabiliteringscenter Sønderbo
	Det vil ikke få indflydelse på hverken borgernes vederlagsfrie kørsel, eller påvirke medarbejdernes arbejdsgange.
SSU-33-09	Personalereduktion, Kommunikationscentret
	Besparelse: 6,5 timer på synsområdet Vi vurderer, at en stilling på 30,5 timer pr. uge matcher opgaveporteføljen fremadrettet. Dette er begrundet i at vi ser et fald i antallet af aktive synssager da der er bedre behandlingsmuligheder i dag på nogle øjenlidelser, der før skulle kompenseres.

Vi ser med bekymring på flg. besparelsesforslag:

	Sundhed og Forebyggelse
SSU-33-01	Reduktion af ernæringskonsulentfunktionen i relation til opsporing af småtspisende ældre, Tværgående Sundhedsteam
	<p>Der vil mangle den fornødne faglige specialviden, der skal til for at kunne yde den optimale ernæringsvejledning eksempelvis til borgere med flere samtidige alvorlige sygdomme – og dermed ofte et komplekst ernæringsbehov. Hvis der ikke er tale om korrekt ernæring bl.a. kan medføre at borgeren får dårligere sårheling, forringet udbytte af rehabilitering- og genoptræningsforløb og længere indlæggelsestider på hospital eller Rehabiliteringscenter Sønderbo.</p> <p>Manglende overordnet koordination vedr. ældre og småtspisende vil kunne medføre at vigtig viden om borgers helbredsmæssige forhold eksempelvis ikke gives til borgeren eller til øvrigt personale, da alle tror at 'de andre' har givet den. Vi er bekymrede for at det medfører ekstra arbejdstid og en del frustration i samarbejdet, hvis der ikke er en tovholder, som har dette som sit særlige fokusområde.</p> <p>Det vil derudover være vanskeligt at løse opgaven på det lavere timetal, og der er risiko for at stillinger med lavt timetal er svære at besætte fremover.</p>

SSU-33-06	Reduktion af Socialsygeplejerske funktion, Sygeplejen
	Socialsygeplejersken har en vigtig funktion i forhold til komplekse borgere og vi er bekymrede for hvem og hvordan disse opgaver kan løses fremadrettet. Samtidig har socialsygeplejersken lokalt også haft et vigtigt samarbejde med region H og BoH.
SSU-33-07	Reduktion af ekstra ernæringsmæssig tilbud på Rehabiliteringscenter (fristevogn) Sønderbo
	Under Corona krisen, har borgerne ikke haft mulighed for at tilgå fristelserne på fristevognen, men medarbejderne har i stedet tilbudt fx chokolade og andre fristelser fra lageret.
SSU-33-09	Personalereduktion, Kommunikationscentret
	Besparelse: 3,5 timer på høreområdet: En reduktion med 3,5 timer pr. uge på en stilling som hørekonsulent/audiologopæd, der varetager høreapparatbehandling, udlevering og justeringer af høreapparater, vil medføre en øget venteliste på udlevering og justering af høreapparater. Begge timereduktioner, både på syns- og høreområdet kan få konsekvenser, når stillingerne skal genbesættes, da stillingerne ikke er på fuld tid. Her er tale om stillinger, der kræver en specialiseret uddannelse og hvor det i forvejen er svært at rekruttere personale til Bornholm. Vi ser med stor bekymring på rekrutteringsmulighederne, når stillingerne ikke er fuldtidsstillinger.
	Andet område – Ældre
SSU-31-02	Reduktion af dialogtiden, Hjemmeplejen
	Hjemmeplejen får mindre tid til at følge op på borgernes formål samt dialog med borgerne om deres mål. Kontinuitet og opfølgning er en vigtig del af omsorgen for ældreborgere der ofte har mange sundhedsmæssige problemstillinger og kan betegnes som svækkede ældre. Dokumentationen er en vigtig del således, at andre samarbejdspartnere kan følge op på eventuelle problemstillinger. Borgerens inddragelse kan gå tabt og hermed oplevelsen af ” ikke at være herre i eget liv”.
SSU-31-03	Reduktion i puljen til aktiviteter, ledsagelse mv. til beboere på Plejeboligområdet
	Ved reduktion i puljen til ”et godt og aktivt liv” på plejeboligområdet, er vi bekymrede for, at nogle af de svageste beboere ikke vil have samme mulighed for ledsagelse, når de skal til Kommunikationscentret til f.eks. høreapparatsbehandling, synstræning eller hjerneskadetilbud, hvilket vil forringe deres muligheder for god rehabilitering.

Med venlig hilsen

Karina Nørby
Formand for Center MED-udvalget

Katja Madsen
Næstformand for Center MED-udvalget

Center for Ældre
Ullasvej 17, 1 3700 Rønne

Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Ældre
aeldre@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

14. august 2020

Høringssvar fra CenterMED for Ældre i forbindelse med budgetforslag 2021.

CenterMED for Ældre takker for muligheden for indsendelse af høringssvar efter den fastsatte frist.

Der blev på mødet d.d. udtalt følgende:

CenterMED 14.8.2020

SSU-31-01: Ingen bemærkninger

SSU-31-02: Ingen bemærkninger

SSU-31-03: Ingen bemærkninger

SSU-31-04: Ingen bemærkninger

SSU-32-04: CenterMED gør opmærksom på, at gennemførelse af forslaget kan medfører øget aktivitet i weekenden i hjemmeplejen.

SSU-33-01: Center for Ældre peger på, at det er vigtigt for det ernæringsmæssige fokus, at der stadig er en koordinerende funktion for ernæringsindsatsen.

SSU-33-50 a og b: CenterMED for Ældre støtter op om forslagene, ser dog gerne den varige løsning valgt. Desuden peges på, at det kunne være ønskværdigt, om der kunne være samme mulighed for dem, der vil ind på hjælperuddannelsen. Grunden til det er, at det kan være, at nogle bliver afskåret fra at søge ind i social- og sundhedsfaget fordi de ikke kan få adgang til en hjælperuddannelse på voksenelevløsn, og ikke kan se sig ind i en assistentuddannelse.

Venlig hilsen
På vegne af CenterMED for Ældre

Birgit Mortensen
Ældrechef

11. august 2020

Hørings svar fra CenterMED i Økonomi og Personale i forhold til forslag til budget 2021

CenterMED i Økonomi og Personale har på sit møde den 11. august 2020 drøftet forslag til budget 2021 og har nedenstående bemærkninger.

Center for Økonomi og Personale har skullet levere spareforslag for 0,3 mio. kr., hvilket er betydeligt lavere end tidligere år. Det er i sig selv positivt, men eftersom centret primært har budget til lønudgifter, er det primært også her, vi har kunnet pege på besparelser til budget 2021.

I spareforslagene ØEPU-61-01 og -02 er beskrevet konsekvenserne af at gennemføre forslagene, så vi vil ikke gentage det hele igen her, men henvise til spareforslagene.

Vi vil dog gerne minde kommunalbestyrelsen om, at Center for Økonomi og Personale – ud over vores "faste" opgaver – ofte bliver involveret i opgaver, der sættes i gang i resten af organisationen, og som vi forventes og også gerne vil kunne understøtte på en god og professionel måde.

Det er fx i forbindelse med implementering af nye systemer (omsorgssystem, vagtplansystem, journaliseringssystem m.fl.), økonomistyring af projekter bredt set i BRK, understøttelse ved organisationsændringer eller -udfordringer, håndtering og udredning i forbindelse med udfordringer med økonomien decentralt. Vi oplever flere og mere komplekse udbud, som også trækker mange ressourcer. Vi skal kunne implementere generelle ændringer i lovgivning, lige pt. er det den nye ferielov, men der kommer løbende lovændringer.

Dette er bare nogle eksempler på opgaver, der ofte trækker ekstra ressourcer i vores center.

Mange af ovenstående eksempler er derudover af en karakter, hvor vi kan have behov for at sende medarbejdere på kursus eller uddannelse for at kunne håndtere opgaven. Derfor er det også uheldigt, hvis budgettet til det bliver reduceret. Endelig oplever vi behov for kompetenceudvikling af nye medarbejdere i forbindelse med generationsskifte.

På vegne af MED-udvalget

Stine Hansen (formand) og Karen Lynn Jacobsen (næstformand)

Juli 2020

Kære Kommunalbestyrelse

Det er glædeligt at der ikke skal spares stort i kommunen i år. Dog vil vi lave et høringssvar for det som er i kataloget fra Nexøhuset, nemlig ledsagerpuljen.

Igen i år må vi understrege at beboerne i Nexøhuset har meget brug for den variation i livet, som ledsagerpuljen giver mulighed for. I husets dagligdag er der ikke store muligheder for ture ud af huset, hvorfor ledsagerpuljen for mange bliver den eneste mulighed for eksempelvis familiebesøg, kulturelle oplevelser, deltagelse i arrangementer mm.

Nexøhuset beboere bliver ikke yngre og mere selvhjulpne, tværtimod. De får mere og mere brug for hjælp og støtte som tiden går. De unge der flytter ind, har ligeledes komplekse og store udfordringer. Alle beboerne har behov for tæt kontakt og støtte, til at leve et udfordret liv så godt som muligt. Så i vores perspektiv, kan der ikke spares overhovedet, men derimod holdes et fokus på at bevare de liv der leves på Nexøhuset, på et anstændigt plan.

Som brugerbestyrelse taler vi på vegne af beboerne i Nexøhuset. De er ikke selv i stand til at komme med et høringssvar, men konsekvenserne er for store, til at vi vil undlade at komme med et for dem.

Pas på huset og pas på beboerne.

På vegne af bestyrelserne i Nexøhuset, Bente Funch Pedersen, formand.

Høringssvar i forbindelse med budget 2021

Efter at have læst udkastet for budget for 2021 med de foreslåede besparelser, som for øvrigt minder meget om de foreslåede besparelser i budget 2016, er vi ærgerlige over at de samme forslag kommer op igen og igen. Vi er dog forstående overfor, at der ikke er alternative forslag at finde. Men vi finder den ikke forsvarlige.

Der sker hele tiden udvikling på Røbo, hvor beboernes behov svinger i de 3 grupper. Vi ser besparelsesforslaget om færre timer bl.a. i weekender m.m. i samtlige grupper som uholdbare.

Personalet i gruppe 3 bruges i de andre grupper når der er behov. Behovet er der og det en uundværlig hjælp og som beskrevet er konsekvenserne af nedskæring meget tydelige

Der vil også give personalet en større nedslidnings risiko, samt større risiko for konflikter beboerne i mellem ved de foreslåede reduceringer.

Ledsager timer. Det er oppe igen. Vi er meget forundrede over, at det kommer op igen.

De færreste beboere på Røbo har bevilligede ledsagertimer. Derfor er ledsagerpuljen beboernes lejlighed for at komme ud af huset. Vi ser besparelsen på ledsagerpuljen som endnu en tilbagegang for beboerne.

Det anbefales at det undersøges hvor meget af budgettet til ledsagepatruljen, der er blevet en del af driftsbudgettet.

Beboerne har begrænset med resurser og det vil gøre meget ondt på dem som beskrevet i forslaget at tage mere fra dem. Vi mener ikke, at man kan være bekendt at skære mere ned her. Hvad har beboerne af andre muligheder?

På vegne af pårørende bestyrelsen for Botilbuddet Røbo.

Vision

Bornholms Regionskommune ønsker at leve op til FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. Formålet med handicappolitikken er at fremme, beskytte og sikre muligheden for, at alle personer med handicap fuldt ud kan tage del i samfundslivet på Bornholm på lige fod med andre borgere. Det skal være en selvfølge for kommunens personale at medtage handicapaspektet i det daglige arbejde.

Uddrag af BRK handicappolitik ¹

§ 81. Formålet med at yde støtte efter denne lov til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Desuden er formålet at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau, og at yde kompensation, omsorg og pleje. Indsatserne til voksne skal således

- 1) forebygge, at den enkeltes problemer forværres,
- 2) understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer eller fremme øget selvstændighed samt forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion,
- 3) forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje,
- 4) fremme inklusion i samfundet, herunder medvirke til at øge den enkeltes mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer, og
- 5) sikre en helhedsorienteret støtte med tilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller i botilbud efter denne lov.

Lov om social service

Både BRK handicappolitik og serviceloven omtaler borgernes ret til at udvikle sine potentialer og aktiv deltagelse i samfundet – mens spareforslagene vil medføre det modsatte og muligvis medføre tab af funktionsevne for beboerne på botilbuddene.

Spareforslag SSU 32-01: socialpædagogisk ledsagelse på bosteder.

---

¹ <https://www.brk.dk/Indflydelse-Politik/Politikker/Documents/handicappolitik.pdf>

Ledsagelse er borgernes mulighed for at komme på indkøb, i biografen, på besøg – alt sammen noget som er med til at skabe deltagelse i samfundet og indhold i hverdagen – noget at se frem til og glædes over – det er vigtigt i hverdagen at have noget at glædes over og noget som giver mening for borgeren at deltage i.

Spareforslag SSU 32-05: Reduktion i aften og weekendtimer på Røbo.

Borgere der skal have hjælp til at komme i seng – fra tandbørstning til langt mere omfattende hjælp, så er der opgaver, der ikke ville kunne nås. Rutine og personlig hygiejne er vigtige for borgernes trivsel og sundhed. Weekenden hvor beboerne er hjemme – så er der brug for alle timerne.

Spareforslag SSU 32-06: Reduktion af feriepulje for borgere på botilbud.

Borgere som ikke magter at rejse, burde kunne få del i puljen gennem andre lokale aktiviteter, så de får nogle andre oplevelser i hverdagen. Mulighed for 5 dages ferie inc. ud og hjemrejse er ikke særlig meget – især ikke for sårbare borgere, som har brug for omstilling til nyt. Ferie er også andet end at rejse, det er at have tid til de ting, som man ikke når i hverdagen – hvilket kan være forskellige ting, som at få læst en bog, spille spil, en udflugt, oprydning i gemte ting. Endvidere er det umuligt at forudsige, om det samme antal beboere ikke kan rejse næste år, som ikke rejste sidste år.

Spareforslag SSU 32-09: Reduktion af pulje til uddannelse og opkvalificering.

Det er nødvendigt med gode faglige kvalifikationer for at skabe et godt miljø til borgerne. Det er deres hjem, hvor de har behov for hjælp og støtte i hverdagen. De har behov for at blive forstået og for at personalet ved, hvordan de bedst kan hjælpe borgerne. Det skaber ro og tryghed for borgerne.

Høringssvar fra Dagtilbudsbestyrelsen vedrørende budget 2021

Dagtilbudsbestyrelsen repræsenterer samtlige kommunale børnehuse, dagplejen og specialbørnehaven Mælkebøtten.

Nr.: BSU-11-01 **Emne:** Bortfald af tilskud til pasning af egne børn

Dagtilbudsbestyrelsen indstiller forslaget til fuld besparelse. Det afsatte beløb kommer et begrænset antal forældre til gavn og de forældre, som måtte have behov for et pasningstilbud, vil kunne tilbydes dette i et af øens børnehuse.

Nr.: BSU-11-02 **Emne:** Ekstra lukkedag i dagtilbud

Dagtilbudsbestyrelsen fraråder indførelse af endnu en lukkedag.

Mange forældre sættes i et dilemma, når Dagtilbud holdes lukket på de nuværende, allerede besluttede lukkedage. Indførelse af yderlig en lukkedag vil betyde, at forældre og ikke mindst børn sættes i dilemmaer.

Selvom der tilbydes alternativ pasning på flere af lukkedagene, medfører dette, at barnet skal tilbringe dagen / dagene i uvante omgivelser.

Indførelse af endnu en lukkedag må betegnes som værende ikke gavnlig for barnets trivsel og vil betegnes som en serviceforringelse af det kommunale Dagtilbud.

Nr.: BSU-11-03 **Emne:** Ophør af overgangsprojekt

Den nye dagtilbudslov fremhæver et krav om fokus på overgangen til skole i barnets sidste år i børnehaven.

Overgangsprojektet er i sin nuværende form medvirkende til, at alle børn i skolesøgende alder, som er indskrevet i et kommunale eller privat børnehuse på Bonholm, tilbydes en fælles ramme uagtet skole valg. Dette er rigtig givtigt for de børnehuse, som overleverer få børn fordelt til rigtig mange af øens skoler.

De forældre som har stiftet bekendtskab med projektet udtrykker stor tilfredshed med afviklingen og kvaliteten heri. Det rammesatte overgangsprojekt har som ekstra gevinst, at Skole og Dagtilbud opnår bedre kendskab til hinanden og kvalificeres i et samarbejde som er til gavn for børnene.

Nr.: BSU-11-04 **Emne:** Ny ledelsesmodel Mælkebøtten (minus 30%)

Dagtilbudsbestyrelsen erkender at ledelsesmodellen i Mælkebøtten med rette kan afstemmes efter det aktuelle børn- og medarbejder antal.

Dagtilbudsbestyrelsen påpeger dog, at det ikke er muligt at anslå om reduktionen skal være svarende til de 30%, som spareforslaget foreskriver. Dette begrundes med den verserende sag omkring Mælkebøttens fremtid. En beslutning her af kan have indflydelse på ledelsesmodellen.

Nr.: BSU-11-05 **Emne:** Reduktion i pulje til små børnehuse

Børnetallet i øens børnehuse kan hurtigt ændre sig. En lille ø som Bornholm oplever geografiske forskelligheder i til- og fra flytning. Konsekvensen af dette kan bringe enkelte børnehuse i perioder med et negativt økonomisk grundlag.

Dagtilbudsbestyrelsen frygter ved en reduktion i puljen, at enkelte børnehuse og derved hele lokalområder, vil blive bragt i situationer, hvor der opstår tvivl om børnehuses fremtidige eksistens. En situation som kan forhindres ved bevarelsen af hele puljen. Dagtilbudsbestyrelsen vurderer ikke det resterende beløb i puljen, ved en reduktion, vil være af en tilstrækkelig størrelse til at afhjælpe disse situationer.

Dagtilbudsbestyrelsens kommenterer til øvrige politik områder.

Nr.: BSU-12-02 **Emne:** Reduktion af PREP og parrådgivning

Dagtilbudsbestyrelsen vurderer den foreslået besparelse er berettiget, ud fra den økonomiske betragtning. Det giver mening at reducere da alle fortsat vil kunne tilbydes plads på det resterende ene hold.

Dagtilbudsbestyrelsen hæfter sig dog ved den positive nedgang i antallet af skilsmisser i den periode, Bornholms Regionskommune har tilbudt PREP kurser. Denne tendens vil forhåbentlig kunne fastholdes ved en reduktion af hold.

Nr.: BSU-12-03 **Emne:** Reduktion i visiterede § 11.3 indsatser i Det gule team

Den tidlige og hurtige indsats er vigtig i de bornholmske familier. Dagtilbudsbestyrelsen anbefaler derfor ikke en reduktion i en indsats, der kan ses i tæt sammenhæng med indsatser i Dagtilbud.

Hørings svar vedr. budget 2021

De kommunale Faglige Organisationer på Bornholm har drøftet spareforslag for budget 2021. Vi anser det for positivt, at Bornholms Regionskommune pga. nyt udligningssystem ikke skal spare tilnærmelsesvis som tidligere år.

Udligningsreformen er netop blevet til for at sikre et mere socialt retfærdigt Danmark, og derfor kan det undre, at en stor del af forslagene i sparekataloget, dels er gengangere fra tidligere år, dels rammer social skævt – herunder f.eks. anbringelser, psykiatri og handicap og ældreområdet.

Corona har bl.a. vist os at en god rengøringsstandard er af afgørende betydning for borgeres sundhed. Så det kan i den grad undre, at Bornholms Regionskommune på nogle områder vil spare på rengøringen.

Tværtimod bør rengøring på især de borgernære områder indgå som en opprioritering og forebyggelse af sygefravær, til gavn for alle øens borgere.

Med venlig hilsen
På vegne af forhandlingsfællesskabet
Bitten Sohn Thomsen

Østermarie den. 31.07.2020

Høringssvar til Budget 2021 fra Den Fælles Brugerbestyrelse i socialpsykiatrien, Center for Psykiatri og Handicap, Bornholms Regionskommune.

Den Fælles Brugerbestyrelse består af brugerbestyrelsesrepræsentanter fra Område Vest og Område Øst, med støttefunktioner i eget hjem og med aktivitets- og samværstilbud og brugerbestyrelsesrepræsentanter fra Botilbuddet Kommandanthøjen.

Høringssvaret afgives for det administrative sparekatalog der er sendt i høring, med svarfrist senest den 12.08.2020 kl. 12 oe-p-budget@brk.dk

Den fælles brugerbestyrelse ønsker at udtrykke stor bekymring for de spareforslag der er fremsat for socialpsykiatrien:

- SSU-32-04 Tilbagerulle lørdagsåbent på Midtpunktet.
- SSU-32-12 Lukning af værestedet Åsen 13 i Nexø.

SSU-32-04 Vedr. tilbagerulning af weekend åbent på Midtpunktet.

- Lørdags åbent på Midtpunktet, er et aktivt tilbud for borgere på hele øen, hvor der er mulighed for et øget og stærkt socialt fællesskab. Lukning af dette tilbud vil være et savn for mange af os.
- Weekenderne kan ofte være lange, og ensomhed er en del af vores hverdag, derfor er det en tryghed for os der benytter Midtpunktet, at vide Midtpunktet er åbent – også lørdag.
- Lørdags åbent på Midtpunktet er med til at opretholde vores struktur på hverdagen, som er en stor udfordring for mange af os.
- Lørdags åbent på Midtpunktet opleves af os, som en erstatning for den familie vi ikke har eller ser, Vi ser det som en stor livskvalitet og muligheden for at få opfyldt et basalt behov for nærvær.
- At der er åbent på Midtpunktet om lørdagen kan forhindre indlæggelser på psykiatrisk afdeling.

SSU-32-12 Lukning af værestedet Åsen 13.

- Ved lukning af Åsen 13 i Nexø lukkes et brugerstyret og lokalforankret værested, hvor alle praktiske opgaver udføres af de frivillige som benytter Åsen.
- En konsekvens kan være, at flere af os vil blive og føle os isoleret.
- Åsen 13 giver os stor tryghed, og forhindrer ensomhed og er med at give os sammenhold i hverdagen.

Antal borgere, der benytter de aktuelle lukningstruede tilbud:

- Midtpunktet har besøg af ca. 77 forskellige borgere pr. uge.
- Værestedet Åsen har besøg af ca. 41 forskellige borgere pr uge.

På vegne af den fællesbrugerbestyrelse
Formand Gert Haugbøl.

13. august 2020

Hørings svar fra Familieplejen Bornholm vedr. budget 2021

- Spareforslag på Børne- og skoleudvalget BSU-12-01 ændring i tilgang til anbringelser over 15 år.

Ændringsforslaget giver anledning til bekymring på vegne af de anbragte børn og unge fra 15 til 23 år. Både hvis det er ny-anbringelser af 15 årige børn, og/eller hvis det er ændring af anbringelse fra plejefamilie/institution til eget værelse som 15 årige og op til de 23 år.

Familieplejen Bornholms erfaring indenfor familieplejeanbringelser for denne målgruppe samt viden omkring de risici og konsekvenser, det kan medføre for denne udsatte målgruppe, hvis der sker for store forandringer i deres liv på dette tidspunkt i deres anbringelsesforløb.

Når man er ung og anbragt, står man i langt flere dilemmaer end andre helt almindelige unge mennesker, med helt almindelige pubertets - og udviklingsdilemmaer.

Ud over de helt almindelige udfordringer man har som ung i dagens Danmark, har udsatte og unge anbragte væsentlig flere personlige udfordringer og støttebehov. Deres behov for en frigørelse er den samme, men ofte handler det om en frigørelse fra systemet, mere end en frigørelse fra deres anbringelsessted – her plejefamilien. Samtidig er deres største udfordring deres manglende forudsætninger og kompetencer for at kunne klare sig selv, og for nogen deres egne realistiske forestillinger om, hvad de kan og hvad der skal til for at kunne klare sig selv. Her særligt evnen til at indgå i sociale sammenhænge, være og føle sig som en del af et fællesskab, kunne fastholde en uddannelse, administrere en husholdning/økonomi, prioritere en sund levevis (mad, søvn, motion, sund seksualitet) osv osv.

Selv helt almindelige 15 årige børn ville have udfordringer ved, at skulle flytte på eget værelse og kunne efterleve så store krav til egen selvkontrol, uden at have brug for støtte og hjælp fra forældre.

Anbragte børn, der overgår til eget værelse fra det 15. år, har hverken en stærk og sund relation til biologiske forældre eller plejefamiliens nærvær og trygge rammer på grund af ophør af foranstaltningen. En ny anbringelse som 15 årige på eget værelse vil være en endnu større udfordring.

Med det nye spareforslag vil flere unge skulle bo og færdes alene på eget værelse, og kompenseres med eventuelle kontaktpersoner og psykologer som erstatning for et trygt plejefamilieliv med tætte primær voksne der sikre en daglig tæt relation og tilknytning. En støtte foranstaltning i form af kontaktperson eller psykolog kan barnet på 15 år lovgivningsmæssigt selv vælge til eller fra og vil aldrig kunne erstatte eller måle sig med en familiær relation.

Familieplejen Bornholms erfaring viser, at den unge ofte vælger den type støtte fra pga. oplevelsen af svigt hvis anbringelsen ophører, og dermed en total frigørelse fra systemet. Vi skal kunne gennemskue når de unge er i konflikt med deres plejefamilier og vil væk – det er ofte et sårbart barn på 15 år der forsøger sig med sin frigørelse, og hvor få, men professionelle, fagfolk omkring den unge, skal kunne oversætte den unges behov med baggrund og erfaring i den unges anbringelsesliv.

For et par år tilbage henviste Fagbladet Socialpædagogen til en undersøgelse der viser, at halvdelen af de unge hjemløse i København er tidligere anbragte. Når anbringelsen ophører i plejefamilien eller på institutionen kan meget gå galt når den unge skal klare sig selv. 22 procent af de hjemløse har en fortid som anbragte eller har haft en forebyggende foranstaltning. Omkring halvdelen af de unge hjemløse mellem 17 og 24 år i København og Frederiksberg har en baggrund som anbragt uden for hjemmet. Mange af de unge selv giver udtryk for, at de ikke får den nødvendige støtte i overgangen – og at det kan kaste dem ud i problemer.

Det kan være rigtig svært for de unge at få den fornødne hjælp. Det er for mange en meget brat overgang fra det ene system til det andet. For de allermest udsatte unge kan det betyde, at de ryger ud af uddannelsessystemet, deres boliger, med risiko for hjemløshed og misbrug m.m.

Dilemmaet her er, at de unge ønsker en frigørelse fra systemet og ønsker ikke, at der er nogen der skal hjælpe dem. Det betyder at de ofte siger ja til kommunens tilbud om eget værelse, og tror at de kan klare sig selv. Men ofte viser det sig, at det slet ikke var det de ville eller kunne. Ofte søger de tilbage til plejefamilierne i savn om nærhed og relation, og i mange tilfælde i et råb om hjælp. For de fleste plejefamiliers vedkommende er det en udfordring at imødekomme den unges behov for hjælp, da de ikke længere er en del af en foranstaltning for den unge.

Det er alvorligt bekymrende at al pædagogisk og psykologisk viden på dette område bliver tilsidesat, og bliver en spare øvelse.

Behovet for en fælles forståelse og indsats er meget afgørende for, at de udsatte unge støttes optimalt i sin selvstændighedsdannelse. Dvs. at kunne gennemføre sin erhvervsuddannelse/gymnasiale uddannelse eller andet, kunne administrere sin økonomi, styre sin døgnrytme, spise sund kost osv. Behovet for støtte hos anbragte unge er meget omfattende for at kunne sikre den unges hverdag og færden. Anbragte unge fra 15-18 år er et meget vigtigt tidspunkt i et anbragt barns liv, som er afhængig af et fleksibelt forvaltningssystem der kan tage individuelle hensyn, og hvor barnet ikke skal ud af sin plejefamilie eller institution, og samtidig kunne håndtere alle de krav der forventes på en uddannelse, arbejdsplads m.m. Risikoen for at den unge giver slip, og ikke kan klare presset alene på eget værelse er for stort, og med stor risiko for at medføre ensomhed, misbrug, kriminalitet m.m. Konsekvensen kan betyde, at indsatsen i barndommens anbringelse går tabt og giver den unge en dårlig start på overgangen til voksentilværelsen. De udsatte og anbragte unge har brug for at blive mødt, hvor de er, og de har brug for at føle sig almindelige. Og så skal støtten være individuelt tilpasset frem for et standardiseret tilbud.

Det kan blive en meget bekymrende fremtid for Bornholms udsatte unge hvis underskud eller spare øvelser på det specialiserede socialområde medfører praksisændringer. Det er i sidste ende de unge det går ud over og vil begrænse deres tarv og muligheder.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for

Familieplejen Bornholm

Høringssvar fra Kommunikationscentrets bestyrelse:

Bestyrelsen ser med stor bekymring på begge forslag.

Besparelsen på 6,5 timer pr. uge på synsområdet kan umiddelbart synes rimeligt i forhold til den nuværende opgaveportefølje. Men det bør være muligt at øge timetallet igen, hvis behovet viser sig.

Besparelsen på 3,5 time pr. uge på høreområdet kan vi ikke acceptere. Besparelsen vil medføre, at borgere med en hørenedsættelse vil opleve en forringet service og ventetiden på udlevering af høreapparater vil blive forøget. Dette vil betyde forringet livskvalitet og social isolation for mange borgere. Mange af Kommunikationscentrets brugere er erhvervsaktive borgere, der ikke kan være tjent med at ventetiden bliver længere.

Der ud over kan det blive problematisk at genbesætte stillingerne med kvalificeret personale når der ikke er tale om fuldtidsstillinger. Dette går også imod BRK egen politik som anbefaler fuldtidsstillinger.

Kommunikationscentrets bestyrelse, den 11. august 2020

Hans Rømer Skolen
Skolevej 7 3720 Aakirkeby

Bornholms Regionskommune
Center for Skole
Hans Rømer Skolen
+45 56 92 34 00
HansRoemerSkolen@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

12. august 2020

Høringssvar vedr. budget 2021

Uagtet at skolebestyrelsen ikke er høringsberettiget, tillader vi os at give følgende holdning vedr. kommende års budget til kende:

Det er skolebestyrelsens store ønske, at der på skoleområdet besluttet en ny tildelingsmodel. En tildelingsmodel, som i klart højere grad tilgodeser skoler, som må oprette klasser med få elever.

Vi vil udtrykke bekymring i forhold til forslaget om at

- den frie befordring ved frit skolevalg fjernes (BSU-13-02), da vi mener det særligt kan presse i forvejen udsatte familier
- puljen til projektaktiviteter nedjusteres (BSU-12-03), da en skole som Hans Rømer Skolen netop via denne pulje har kunne få medfinansiering til projekter, som ellers ikke havde været mulige at afvikle til glæde for elevernes læring og trivsel
- nedjustere rengøringsstandarder i ugerne 29 – 31 på udvalgte institutioner. Vi har set, hvor stor en betydning rengøringen har i denne helt særlige tid med Covid-19.

Endelig vil vi opfordre til, at man laver et opprioriteringsforslag, som imødekommer det store behov, Hans Rømer Skolen har i forhold til at få renoveret skolens madkundslokale, respektive skolens gymnastiksal. En renovering, der var tænkt i forbindelse med, at Hans Rømer Skolen på et tidspunkt var tænkt som madskole. Vi bemærker, at de to fag er blevet prøvefag, vi bemærker, at man politisk ønsker at opprioritere de praktisk-musiske fag, så flere unge vælger en erhvervsuddannelse.

På skolebestyrelsens vegne,

Venlig hilsen

Pernille Rigstad
Skoleleder

Heldagsskolen

Østermarie den 11. august 2020.

SPAREFORSLAG BUDGET 2021

Skolebestyrelsen ved Heldagsskolen har følgende kommentar til spareforslagene:

Nedjustering af Ungdomsskolens aktiviteter

Skolebestyrelsen er meget bekymret for, at nedjusteringen af aktiviteter kommer til at ramme de aktiviteter, som i den grad hjælper de sårbare børn og unge, som i forvejen har svært ved at deltage i ungdomsskolens undervisning.

Den frie befordring ved frit skolevalg

Hvis besparelsen implementeres, kan det betyde, at børn, der mistrives i deres nuværende skoletilbud, ikke får mulighed for at skifte skole. Skolebestyrelsen er bekymret for, at forslaget især kan ramme sårbare børn og unge. Der skal sikres, at ressourcetsvage familier får hjælp til befordring i forbindelse med et skoleskift, hvis deres barn mistrives.

Ingen fritidsdel i 7.-9. klasse på Heldagsskolen fra og med 2021/2022

Heldagsskolens elever i 7.-9. klasse vil få reduceret mødetid, og dermed vil besparelsen ramme nogle af de mest udsatte og sårbare børn på Bornholm. Heldagsskolen yder et specialpædagogisk tilbud, der bl.a. indeholder forskellige former for undervisning og socialtræning. Flere af eleverne har Heldagsskolen, som deres eneste faste og stabile holdepunkt. De kan komme fra hjem, som er præget af utryghed og manglende forudsigelighed. Eleverne har vanskeligt ved af egen drift at finde alternative tilbud, som kan betyde, at de lukker sig inde, isolerer sig og hvor ensomhed er alternativ til skolen. Flere af de unge vil så søge deres egne fællesskaber i nærmiljøet, hvor risikoen for misbrug og kriminalitet er meget stor. Heldagsskolens specialpædagogiske fritidstilbud udgør et positivt og trygt miljø for de unge.

På vegne af skolebestyrelsen

Gert Andersen
skoleleder

Almindingsvej 23
3751 Østermarie
Tlf. 5692 3600
Mail: heldagsskolen@brk.dk

Kildebakken
Kildesgårdsvej 19 3770 Allinge

Bornholms Regionskommune
Center for Skole
Kildebakken
+45 56 92 61 00
kildebakken@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

12. august 2020

J. nr. 00.30.00K04-0036

Høringssvar vedr. Budget 2021

Skolebestyrelsen ved Kildebakken har følgende kommentarer til Budget 2021

- Ny ledelsesmodel i Mælkebøtten
  - Skolebestyrelsen støtter en ledelsesmodel hvor faglig leder har børnetimer, præcis som i de andre mindre børnehuse
- Den fire befordring ved frit skolevalg fjernes
  - Skolebestyrelsen ønsker at befordringen tager individuelle hensyn til den enkelte familie
- Nedjustering af Ungdomsskolens aktiviteter
  - Skolebestyrelsen er bekymret for nedjusteringen, da den kan ramme Kildebakkens elevers muligheder for at deltage i aktiviteter hvor de kan danne og udvikle deres sociale netværk. Der er brug for ekstra ressourcer for at inkludere alle.
- Hæve klassekvotienten i modtageklasser 2021
  - Skolebestyrelsen er bekymret i forhold til at elevernes tid i modtageklassen bliver forlænget, både på grund af manglende ressourcer når der er flere børn i klassen og når antallet af sociale konflikter med sandsynlighed øges.

Venlig hilsen

Lise Dandanell
Skoleleder

Kongeskærskolen

Strandvejen 14
3770 Allinge
Kongeskaerskolen@brk.dk
+45 56922930

SKOLEBESTYRELSEN

Høringssvar vedrørende budget 2021

Skolebestyrelsen på Kongeskærskolen ser med stor glæde på at de få besparelsesforslag på skoleområdet ikke er en hindring for den store investering BRK er ved at foretage i folkeskolen på Bornholm. Vi anbefaler at kun tekniske besparelsesforslag medtages, da der er fortsat ligger et stykke arbejde foran os.

Vi anbefaler kraftigt at man investerer i den nye tværgående ungeindsats (SUI) og sikrer at der er medarbejdere nok til at sætte handling bag intentionerne.

Ny tildelingsmodel

Skolebestyrelsen anbefaler, at BRK inddrager skolebestyrelserne yderligere i denne proces, og undrer sig over at vi ikke er inviteret med i denne vigtige debat, om hvordan vores folkeskole fremover skal finansieres. Umiddelbart lyder det som en god ide at lave et "sikkerhedsnet" for skoler med svingende klassestørrelser på kanten af de 21 elever.

Tue Pelle Christiansen
Skolebestyrelsesformand

Hørings svar til "Budget 2021-2024"

Skolebestyrelsen Paradisbakkeskolen har følgende bemærkninger til
budget 21-24

Generelt er vi bekymret for at mange af besparelsesforslagene rammer vores mest udsatte og sårbare børn og familier, og at besparelserne på længere sigt vil blive meget dyre både menneskeligt og økonomisk.

BSU-12-03 Reduktion i visiterede § 11,3 indsatser i Det gule team	Vi er bekymret for, at ved en besparelse på dette område, så vil det kunne blive dyrere på sigt, da nogle "sager" derved kan ende i myndighed.
BSU-13-01 Bortfald af pulje til modersmålsundervisning	Vi skal være opmærksom på, at lovgivningen overholdes, hvis behov opstår.
BSU-13-02 Den frie befording ved frit skolevalg fjernes	Besparelsen kan ramme de mest sårbare elever, der muligvis ønsker at flytte skole på grund af mistrivsel i nuværende skole, eller hvis familien flytter væk fra distriktet – og eleven ønsker at fastholde den kendte relation. Der ud over er det et dårligt signal i forhold til "fælles folkeskole Bornholm". Der er risiko for, at nogle forældre vil vælge privat- eller fri-skole.

<p>BSU-13-04 Nedjustering af ungdomsskolens aktiviteter</p>	<p>Man bør kortlægge holdenes deltagertal – og evt. samle enkelte undervisningshold et sted på øen. Ligeledes kunne man se på ”besøgstallet” i klubtilbuddene.</p>
<p>BSU-13-05 Ingen fritidsdel i 7-9-klasse på Heldagskolen fra og med 2021/2022</p>	<p>Man bør ikke spare på området, da det er de mest sårbare børn, der går på Heldagsskolen. Man burde tværtimod opprioritere en behandlingsdel på området, så eleverne havde en reel mulighed for at blive udsluset i almenområdet hurtigt.</p>
<p>BSU-13-06 Hæve klassekvotienten i modtagerklassen i 2021</p>	<p>Vi henleder opmærksomheden på bekendtgørelsen om: Folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog, Stk. 5. ”En modtagelsesklasse må højst omfatte tre klassetrin. Hvis eleverne overvejende har samme sproglige behov og øvrige forudsætninger, kan en modtagelsesklasse dog spænde over højst fem klassetrin”.</p>

D. 7. august 2020

Skolebestyrelsen ved Søndermarksskolen har følgende kommentarer til Forslag til budget 2021

BSU-11-03 Ophør af overgangsprojekt

Da vippeordningen blev fjernet havde det eget stor betydning for de nye små elever og for overgangen mellem dagpasning og skole/SFO. Hvis man skærer i overgangsprojektet vil vi stå tilbage med et "socialt arrangement" og ikke det vi ser nu, nemlig et samarbejde om de små nye elever. Bestyrelsen kan ikke anbefale forslaget.

BSU -12-02 Ændring i tilgang til anbringelse over 15 år

Det er vigtigt at det undersøges om anbringelse af de helt unge, 15 – 17. årige, på eget værelse med individuelt tilpasset voksenkontakt og i nærmiljøet er det bedste for den unge i forhold til, at der ofte også er en problematik i forhold til kammeratskaber og subkulturer for de unge. Bestyrelsen har en bekymring i forhold til forslaget.

BSU – 12 – 03 Reduktion i visiterede §11.3 indsatser i det gule team

De indsatser der ligger hos Det Gule Team, herunder 11.3 forløbene har fungeret meget fint på Søndermarksskolen, en besparelse vil betyde venteliste hvilket igen vil betyde at der er børn, der ved en hurtig og afgrænset indsats, kan hjælpes så yderligere indsatser ikke bliver nødvendige, der er stor fare for at en besparelse her kan ende med at blive fordyrende på et senere tidspunkt. Bestyrelsen kan ikke anbefale forslaget.

BSU – 12-04 Reduktion i specialpædagogisk støtte til SFO på Frie Grundskoler

Bestyrelsen tager forslaget til efterretning

BSU – 13-01 Bortfald af pulje til modersmålsundervisning

De sidste år har der ikke været oprettet hold til modersmålsundervisning, der er for få børn med samme behov. Bestyrelsen tager forslaget til efterretning dog med den kommentar, at skulle behovet opstå skal beslutningen gentænkes i kommende budgetforhandlinger.

BSU – 13-02 Den frie befordring ved frit skolevalg fjernes

Det fire skolevalg understøttes af den frie befordring, det vil ikke være hensigtsmæssigt at det kun er dele af borgerne på Bornholm der har denne mulighed. Bestyrelsen kan ikke anbefale forslaget.

BSU – 13-03 Èt-årig nedjustering af projektaktiviteter mv.

I lyset af Fælles Folkeskole Bornholm og ønsket om at løfte kvaliteten på folkeskoleområdet kan det undre at dette forslag foreligger, men da forslaget er tidbegrænset til ét år er der forståelse for forslaget.

BSU – 13-04 Nedjustering af Ungdomsskolens aktiviteter

Det er vigtigt at et tilbud som ungdomsskolen ikke bliver "for lille", jo færre tilbud, jo færre elever og på den måde er der risiko for at ungdomsskolen lukker sig selv, til stor skade for de unge mennesker der har brug for et andet tilbud end sportsklubberne, lige som Ungdomsskolen gør en stor indsats i forhold til at samle de unge mennesker under tryk og kontrollerede forhold. Bestyrelsen kan ikke anbefale forslaget.

BSU – 13-05 Ingen fritidsdel i 7. – 9. klasse på Heldagsskolen fra 2021/2022

En Heldagsskole skulle gerne være et heldags tilbud. Da det er et tilbud til de ældste elever, vil det være på sin plads at undersøge hvor mange der reelt gør brug af tilbuddet og i stedet for at afskaffe

det helt evt. bliver et tilbud der gives efter individuel vurdering? Bestyrelsen ønsker ovenstående belyst før der tages stilling.

BSU – 13-06 Hæve klassekvotienten i modtagerklasserne i 2021

Bestyrelsen tager forslaget til efterretning.

Vedrørende overvejelser om eventuelt at ændre den økonomiske tildelingsmodel til Folkeskolerne, finder bestyrelsen det spændende at læse de forskellige forslag i forbindelse med en evt. ændring af tildelingsmodellen og bestyrelsen ser frem til at de og skolens ledelser inddrages i processen”

Formand for skolebestyrelsen ved Søndermarksskolen

Thomas Garfort

Rønne 11.08.20/GN

Høringsvar vedr. budget 2021

Ungdomsskolens skolebestyrelse samt MED udvalg har følgende kommentarer til budget 2021.

Besparelsesforslag BSU-13-04. Nedjustering af Ungdomsskolens aktiviteter:

Med en nedjustering af Ungdomsskoleledens aktiviteter vil Ungdomsskolen blive udfordret på at fastholde nuværende serviceniveau samt skabe understøttende aktiviteter, både for den fælles bornholmske folkeskole og for de unges muligheder for tilgængelige fritidsaktiviteter. Vi ser en stor gruppe børn og unge, der er udfordret på deres livskompetencer og har svært ved at være åbne over for læring. En del af denne gruppe dropper ud af uddannelse. Der er behov for ”vandhuller” og dannelsessteder, hvor disse børn og unge møder voksne der giver et modspil, er nærværende og vil dem. Det er blandt andet det Ungdomsskolens tilbud kan.

Ungdomsskolen arbejder hele tiden på at etablerer aktiviteter der understøtter og udvikler Bornholms unges dannelse og læring. Vi arbejder målrettet på at skabe mest mulig værdi for de midler der er afsat. Det foreliggende forslag vil forhindre kvalitative hensigtsmæssige løsninger ved at tage besparelsen som den eneste effekt.

Udvidelsesforslag JUFU-41-51. SUI Sammenhængende ungeindsats

Ungdomsskolens MED udvalg og skolebestyrelse bakker op om et udvidelsesforslag af SUI. Vi tror på, at SUI er medvirkende til at skabe sammenhæng i den unges liv, til gavn for både den unge, men i lige så høj grad for de professionelle der er omkring den enkelte. Udvidelsesforslaget vil derfor være medvirkende til at udvikle det arbejde der allerede er i gang.

Endeligt er Ungdomsskolens MED udvalg og skolebestyrelse undrende over at ”Indsatsen omkring de inkluderende fællesskaber for alle børn” ikke er medtænkt som et udvidelsesforslag.

På vegne af skolebestyrelsen samt MED udvalget ved Ungdomsskolen.

Groa Vinterberg Nissen
Ungdomsskoleleder

Skolebestyrelsen på Åvangsskolen stiller sig undrende overfor, at vi ikke er blevet inddraget direkte som høringsberettiget i de forskellige tiltag på skoleområdet i budget 2021. Der er mange områder som berører Åvangsskolen direkte og indirekte.

Skolebestyrelsen på Åvangsskolen er især bekymrede for, at den kommende indsats på specialområdet vil betyde en betydelig forringelse af økonomien på normalområdet.

Skolebestyrelsen finder det stærkt bekymrende, at den kommende merudgift på specialområdet ikke er med som et udvidelsesforslag.

Center for Natur, Miljø og Fritid

Kultur og fritid

Kommunens sparekatalog på bevillingsområderne 21 Kultur og Fritid og 22 Folkebiblioteker.

Teaterforeningen Bornholm er en af de parter, som er omfattet af spareforslaget. Det indeholder en reduktion på 30.000 kr. i foreningens årlige kommunale driftstilskud, som i 2019 lå på 236.460 kr.

Det er en rigtig dårlig besked for os. Vi er en forening, som har eksisteret i snart 50 år, hvor vi årligt præsenterer 20 – 25 professionelle forestillinger på Bornholm. Der er tale om forestillinger fra hele landet, fra Det Kgl. Teater, Folketeatret, Dansk Danseteater, GuidOpera og mindre teatre som Teatergrad og Baggård Teatret m.fl. Alle forestillinger, som repræsenterer en meget stor værdi for kulturlivet på Bornholm, både kulturelt og økonomisk, idet vi henter statstilskud mv. til øen. Det beløber sig til omkring en halv million årligt. Når vi dertil lægger de flotte tilskud fra Kunstrådet og diverse fonde til vores årlige Internationale Gadeteaterfestival, vil vi nærme os en million, som Teaterforeningen henter hjem til Bornholm.

Samtidig er vi med til at skabe liv på Rønne Theater, som ellers ville ligge stille hen en stor del af året. Når vi viser 20 – 25 forestillinger årligt, vil vi opleve 4 – 5.000 publikummer i salen i alt.

Ganske godt gået af en forening med en hårdtarbejdende bestyrelse bestående udelukkende af frivillig arbejdskraft og uden en eneste ansat person. Derfor slår det dobbelt hårdt at få en besked om en besparelse på 30.000.

Samtidig må vi se i øjnene, at vi i den kommende tid vil tabe en del billetindtægter på grund af begrænsninger i forsamlingsmulighederne. På grund af myndighedernes påbud må vi kun sælge 138 billetter pr. forestilling. Flere kan ikke sidde i teatersalen på grund af Corona-epidemien. Når man sammenligner med, at der ellers er plads til 302 publikummer i salen, så er det tydeligt, at billetindkomsten bliver stærkt forringet.

Vi ser på os selv som en ganske væsentlig faktor i kulturlivet på Bornholm og har derfor brug for alle de skulderklap og al den opbakning og opmuntring, vi kan få fra myndigheder, publikum og samarbejdspartnere. Det, synes vi, er sket hidtil.

Reduktionen på de 30.000 kr. er derfor et meget dårligt signal til en gruppe mennesker, som arbejder frivilligt, og vi ved jo, at det ellers er en indsats kommunen hidtil har sat pris på.

I håb om en ændring af forslaget.

De bedste hilsner

På Bestyrelsens vegne, Jette Glavind Pedersen, den 9. 8. 2020

Teaterforeningen Bornholm

51 50 52 95

www.teaterforeningenbornholm.dk

Rønne d. 11. aug. 2020

Til Center for Økonomi og Personale

Vedr. Budget 2021 for Bornholms Regionskommune:

For første gang i mange år ser det ud til, at Regionskommunens indtægter og udgifter er i balance. Den just vedtagne udligningsreform skulle gerne medvirke til en sund økonomi i 2021.

I de sidste måneder har specielt ældre både på plejecentre og i private hjem samt handicappede følt sig isolerede og glemt.

På den baggrund kan Ældre Sagen Bornholm ikke anbefale følgende administrative spareforslag:

SSU-31-01 Reduktion af klippekortsordning, plejehjemsområdet.

SSU-31-02 Reduktion af dialogtid, hjemmeplejen.

SSU-31-03 Reduktion i puljen til aktiviteter, ledsagelse m.v. til beboere på plejeboligområdet

SSU-32-01 Reduktion af socialpædagogisk ledsagelse på botilbuddene

SSU-32-05 Reduktion i aften- og weekendtimer på botilbuddet Røbo.

SSU-33-01 Reduktion af ernæringskonsulentfunktion i relation til opsporing af småtspisende ældre, tværgående sundhedsteam.

SSU-33-07 Reduktion af ekstra ernæringsmæssige tilbud på rehabiliteringscenter Sønderbo (fristevogn)

Alle disse reduktioner vil afstedkomme store gener og kan ende i uværdige situationer.

Ældre Sagen må derfor på det kraftigste tage afstand fra forslagene.

Til gengæld anbefaler Ældre Sagen Bornholm, at man øger fokus på demensramte borgere. Corona-tiden har vist, at sang og musik gør underværker, og vi anbefaler, at der arbejdes på ansættelse af en musikpædagog på plejecentrene.

Et punkt i Regionskommunens værdighedspolitik hedder: Pårørende. Corona-tiden har vist, hvor stor en rolle de pårørende spiller, når en hverdag med en syg ægtefælle / samlever skal hænge sammen. Ældre Sagen Bornholm anbefaler derfor, at der ansættes en pårørendevejleder.

Med venlig hilsen

Birger Rasmussen

